

ובם' ישר וטוב כ' ליישב דהמיעוט מאותה דבשאר מנחות בעינן שילקחו סולת קאי על מש"כ בתורה "סולת ואפית אותה" ומיירי במנחות האפיות, אבל מנחות שאינם אפיות לא נתעמטו, ולכן מנחת נסכים שאינה נאפת אינה בכלל המיעוט ושפיר אפשר לקחתה בחיטים מפני החסכון.

אמנם בראב"ד ובר"ש בתו"כ שם מבואר שגם מנחת נסכים ניקחת סולת כדין שאר מנחות, ודלא כהישר והטוב.

והנה רש"י בכתב יד כ' וז"ל: אבל מנחת יחיד דלא שכיח וחד עשרון הוא לא חיישינן, עכ"ל. ומשמע ברש"י דממעטינן מאותה דבעינן סולת רק מנחת יחיד, ובביאור הדבר י"ל דהנה רש"י בכת"י בד"ה ת"ל אותה כ' דשאר מנחות אין נקחות חיטים כיון דאין הכל בקיאיין לנפות, ולפ"ז י"ל דרק במנחת יחיד קיום החשש דאין הכל בקיאיין לנפות ובעינן שיקחנו סולת אבל במנחת ציבור ביי"ד ידאגו להביא אומנים שידעו לנפות היטב ולא חיישינן שלא ידעו לנפות ושפיר אפשר לקחת חיטים.

וא"ש מש"כ רש"י שהמיעוט קאי על מנחת יחיד דאילו במנחת ציבור אין דין לקחת סולת, אמנם צ"ב לפ"ז הא דהוצרכה הגמ' למימר דלחה"פ ניקח חיטים מפני שהתורה חסה על ממונם של ישראל, הא אף בלי שהתורה חסה ניקח חיטים, דלא קיים בזה החשש שאין הכל בקיאיין לנפות דהרי הוי מנחת ציבור. וצ"ע. ועכ"פ אם נכונים הדברים בשיטת רש"י דמנחת ציבור אינה בכלל המיעוט נמצא דאף מנחת נסכים אפשר לקחת חיטים, ודלא כהר"ש והראב"ד הנ"ל.

ולדעת שאר הראשונים שלא חילקו בין יחיד לציבור, י"ל דרק בלחה"פ התורה חסה ולא במנחת נסכים, משום דלחה"פ ניקח עשרון מסולת והי' מגופה ביי"א נפה ואם הי' ניקח כשהוא סולת הי' יקר מאד מחמת ריבוי הסאין וריבוי טירחת האומן בעשיית הניפוי, אבל בשאר מנחות לא מצינו דין עשרון מסאה וכן לא נאמר בהם דין של י"א נפה ואין הסולת יקר כ"כ, ולכן אף דמנחת נסכים היתה מרובה בעשרונות יותר מלחה"פ מ"מ מכיון דאין בה את הדינים של לחה"פ אינה יקרה כ"כ ושפיר אפשר לקחתה כשהוא סולת.

ועיקר מש"נ דבמנחת נסכים אין דין עשרון לסאה ויי"א נפה, כן משמעות המשניות שנזכר דינים אלו רק בעומר שתי הלחם ולחם הפנים, וכ"כ הר"ש בתו"כ וכנ"ל, והנה הר"ש כ' בטעם הדבר משום דשאר מנחות עשרונם מרובה מלחה"פ והתורה חסה שלא יצטרכו עשרון לסאה ויי"א נפה וכנ"ל, אמנם לשאר הראשונים שכ' דהתורה חסה קאי על לחה"פ א"א לפרש כהר"ש, ולפ"ז צ"ב למה לא הוצרך בשאר מנחות עשרון לסאה ויי"א נפה, ובפשטות צ"ל שכן נאמר בהלכה למשה מסיני, [שהרי הדין י"א נפה הוא מהללמ"ס וכמש"כ רש"י ד"ה העומר, וכן מתבאר מדברי הר"ש שכ' לפרש את הילפותא מקרא דבשאר מנחות ניקחות סולת משום דאיי"צ בהם י"א נפה, ומבואר שהוא דין דאורייתא, וכן מבואר ג"כ שהדין עשרון לסאה הוא דאורייתא דמשו"ה כ' הר"ש דבשאר מנחות שאין דין עשרון לסאה ניקחות סולת]. ואפ"ל בגדר הדבר דבמנחות שבאים מזמן לזמן יש חביבות